

گفت و گوی
صبا با ابراهیم
پشت کوهی کارگردان
نمایش «ذرات
آشوب»

ایران را مردم حفظ کرده‌اند،

نه حکومت‌ها

مهم‌ترین کشف قرن بیستم پس از اتم، کشف دوباره بدن بازیگر است. بازیگر نباید به یک کارمند تئاتر تبدیل شود بلکه باید عنصری خلاق و آفرینشگر باشد.»

پشت کوهی درباره مفهوم عنوان نمایش نیز توضیح داد: «در «ذرات آشوب» هم آشوب بیرونی و تاریخی مطرح است و هم وضعیت درونی انسان‌ها. شاید بتوان آن را به مفهوم کثرت در عین وحدت مرتبط دانست؛ اینکه مردم شاید به تنهایی ذره باشند اما در کنار هم می‌توانند بزرگ‌ترین استعمار زمانه را شکست دهند.»

او درباره شیوه رسیدن بازیگران به زبان مشترک اجرایی گفت: «وظیفه کارگردان ایجاد هارمونی میان بازیگران است. تلاش کردیم از ابتدا زبان نمایش به یک بیان واحد برسد و همه اجزا در یک ریتم مشترک حرکت کنند.»

تئاتر فاخر در محاصره بحران اقتصادی و ضعف تبلیغات

این کارگردان درباره مهم‌ترین چالش‌های امروز تئاتر نیز اظهار کرد: «قطع اینترنت بخش مهمی از تبلیغات و ارتباط تئاتر با مخاطب را از بین برده است. از سوی دیگر وضعیت اقتصادی باعث شده بسیاری از خانواده‌ها بخش فرهنگی سبد زندگی خود را حذف کنند. در حالی که هزینه برای فرهنگ، سرمایه‌گذاری اجتماعی است نه خرج اضافی.» او افزود: «یکی از نشانه‌های یک جامعه متمدن، رونق کتابخانه‌ها و سالن‌های تئاتر است. وقتی تئاتر اصیل و فاخر تضعیف شود، در واقع فرهنگ آسیب می‌بیند.»

پشت کوهی همچنین درباره همکاری باشگاه تئاتر سوره با این پروژه گفت: «با حضور اتاپیک نادری این ارتباط شکل گرفت و دوستان باشگاه تئاتر سوره بدون چشمداشت مالی کنار کار قرار گرفتند. بخشی از دکور و لباس‌ها از بین رفته بود و با کمک آن‌ها توانستیم نمایش را دوباره روی صحنه بیاوریم.»

او در پایان خطاب به مخاطبان تئاتر گفت: «اگر علاقه‌مند هستید بخشی کمتر روایت شده از تاریخ ایران را در قالب اثری مبتنی بر آیین، موسیقی و زیبایی‌شناسی جنوبی ببینید، «ذرات آشوب» می‌تواند برایتان تجربه متفاوتی باشد. این نمایش در اجراهای بین‌المللی نیز مورد توجه قرار گرفته و گروه تلاش کرده اثری در مقیاس جهانی خلق کند.»

نمایش «ذرات آشوب» به نویسندگی و کارگردانی ابراهیم پشت کوهی و تهیه‌کنندگی باشگاه تئاتر سوره این روزها در مجموعه تئاتر شهر روی صحنه است؛ اثری حماسی و آیینی که با تکیه بر بخشی کمتر روایت شده از تاریخ ایران، به بازخوانی مقاومت مردم جنوب کشور در برابر استعمار پرتغال می‌پردازد. این نمایش که پیش‌تر در جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر نیز با استقبال مخاطبان و اهالی تئاتر مواجه شده بود، روایتگر خیزش مردمان خلیج فارس برای آزادی هرمز از اشغال پرتغالی‌هاست؛ روایتی که عشق، خون، جنون، اسطوره و جادوی جنوب را در هم می‌آمیزد و تصویری از ایستادگی مردمانی ارائه می‌دهد که برای حفظ سرزمین خود به مبارزه برخاستند.

پشت کوهی که طی سال‌های گذشته با خلق آثاری متأثر از فرهنگ، آیین‌ها و زیست‌بوم جنوب ایران شناخته شده، در «ذرات آشوب» نیز بار دیگر به سراغ جغرافیایی رفته که بخش مهمی از هویت هنری او را شکل داده است. او این بار با بهره‌گیری از موسیقی زنده، حرکت، تصویر و طراحی‌های صحنه و لباس، تلاش کرده نمایشی خلق کند که فراتر از یک روایت تاریخی، تجربه‌ای حسی و بصری برای مخاطب باشد. حضور گروهی پرشمار از بازیگران از جمله یاشار نادری، خیام (جواد) حسینی، پدram زمانی، پژمان بزرگر، ایرج تدین، رومینا نیک‌اندیش، وندا جعفری، مینا ترکمن، راهله امیری، نسترن صادقی، امیرعلی رازقی، سام جانملکی، فرشاد یک‌لری، هستی دبیران و مهتاب احمدی در کنار گروه موسیقی زنده به آهنگسازی بهرنگ عباسپور، بر گستره اجرایی این پروژه افزوده است.

طراحی صحنه و لباس نمایش را ابراهیم پشت کوهی با همکاری فاطمه پشت کوهی و ربابه پهلوانی برعهده داشته‌اند و رضا خضرابی، شبنم روزپناه، محمدحسن آزادگان و محمدحسن درباغی‌فرد نیز در بخش‌های مختلف این پروژه حضور دارند. پشت کوهی در گفت‌وگو با صبا از تغییرات نسخه تازه «ذرات آشوب» نسبت به اجرای جشنواره فجر، اهمیت بازخوانی تاریخ مقاومت مردم جنوب، جایگاه بدن و موسیقی در تئاتر، چالش‌های امروز هنر نمایش و نقش باشگاه تئاتر سوره در شکل‌گیری این اجرا سخن گفته است.

«ذرات آشوب»؛ روایتی از مقاومت مردمی در برابر استعمار

ابراهیم پشت کوهی درباره تغییرات نسخه جدید «ذرات آشوب» نسبت به اجرای جشنواره فجر گفت: «زمان نمایش کمتر شده و اکنون به حدود ۹۰ دقیقه رسیده است. در بازنگری تازه تلاش کردیم نمایش را بیشتر به سمت تصویر ببریم تا دیالوگ و در واقع یک بازسازی جدید برای اجرا انجام شد.» او درباره ضرورت اجرای دوباره این نمایش در شرایط امروز توضیح داد: «نمایش «ذرات آشوب» اثری برای تمام دوران‌هاست. جمله‌ای از ویل دورانت وجود دارد که می‌گوید هیچ تمدنی مغلوب نمی‌شود مگر آنکه پیش از آن از درون شکست خورده باشد. این نمایش یادآوری می‌کند که یک سرزمین را مردم نگه می‌دارند نه حکومت‌ها. در طول تاریخ این مردم بوده‌اند که ایران را به‌عنوان یکی از قدیمی‌ترین تمدن‌های زنده حفظ کرده‌اند.»

این کارگردان با اشاره به موضوع نمایش افزود: «مردم باید بدانند هر روز ۱۱۷ سال تحت اشغال پرتغالی‌ها بوده است. در نمایش جمله‌ای داریم که می‌گوید ما ملتی نیستیم که با زنجیر زاده شده باشیم و واقعا هم چنین ملتی نیستیم. این اثر یادآوری مقاومت تاریخی مردم جنوب ایران است.» پشت کوهی با تأکید بر اینکه اجرای اولیه نمایش دو سال پیش و پیش از

شرایط فعلی شکل گرفته بود، بیان کرد: «هیچ سفارشی یا مناسبت سیاسی در کار نبود و گروه تئاتر تیتوک از روی یک مسئولیت اجتماعی سراغ بخشی از تاریخ رفت که کمتر درباره آن صحبت شده بود.»

بدن بازیگر، مهم‌ترین عنصر آفرینش در تئاتر

او درباره ویژگی‌های اجرایی آثارش و تلفیق آیین، موسیقی و بدن در تئاتر گفت: «در تئاتر ما بدن اهمیت محوری دارد و موسیقی، نور و حرکت در کنار هم معنا پیدا می‌کنند. تئاتر خانه همه هنرهاست؛ از شعر و موسیقی گرفته تا معماری و نقاشی. ما به بدن به‌مثابه متن نگاه می‌کنیم.»

این کارگردان ادامه داد: «تاداشی سوزوکی معتقد است انسان معاصر ارتباط بدنش را با زمین از دست داده و ما تلاش می‌کنیم این پیوند را بازیابی کنیم. همچنین گروتوفسکی می‌گوید

کارگردان
ابراهیم ایرج‌زاد
تهیه‌کننده
زینب نقوایی

سید
SHEYDA.COM
تماشای آنلاین فیلم و سریال